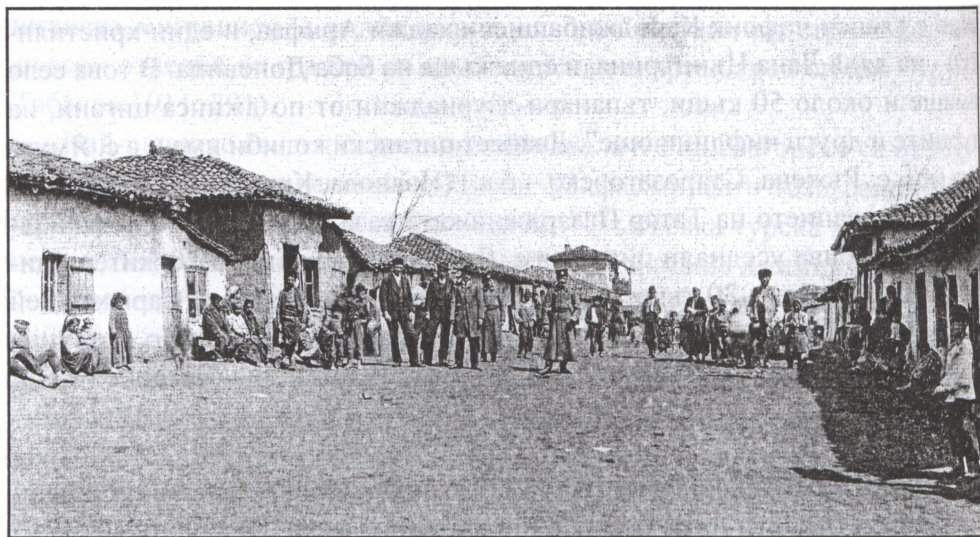

Циганска махала в София, края на XIX век.

Освобождението заварва цигански махали в новоизбраната столица София около дн. площад „Възраждане“ (Шех махала), от двете страни на Ломското шосе, след „Шарения мост“ („Лъвов мост” – б.а.) – махала „Михал Хаджи Манов мост”. „Доста изразен белег на ориентилски град на младата българска столица придаваха циганите. Те се бяха установили на изток от Централна гара, по посока на железопътната линия за Пловдив, в месността „Кюлюците” – там, където се изхвърляха отпадъците на София. Къщичките им, т.е. копторите им – малки, ниски, наредени едно до друга, - сякаш бяха сглобени от карти за игра. Те често ставаха жертви на бурите или на придошлите води. Най-характерното нещо за тези пре небрегнати жители на София бе, че живееха в смрад и нечистотии....”

След 1888 г. започва постепенното изместване на циганите извън града, в ливадите на м. Коньовица. Там дълги години е конският пазар откъдето идва и наименованието. В началото на XX век новата махала вече е оформена и бързо се разраства през следващите години. От името на главната улица – „Татарли” се нарича “Татарлъ – Коньовица” (Костенцева 1979: 43).

“Татарли”. Това е най-стария квартал на София. Махалата беше от тая църква до тая църква. И всичко беше отградено, нямаше заграденс. Нямаше обзавеждане... Цар Борис идваше от палатата тука. Той идваше у махалата и на всички береше грижа. Кюмюр ли ще е, пари даваше, си рачетата наглеждаше” (ж., р. 1924 г.) (Цит. по Просто начин на живо 2004:10-11).